

8620

Rep. XXXIII. 4. no. 98.

6d
GEORGII ADAMI STRUVII,
D. J. U. Prof. Publ.
EXERCITATIONEM FEUDALEM
QUARTAM

De
FEUDIS PRO-
PRIIS ET IMPRO-

PRIIS,

Sub

Ejusdem Præsidio

Iterum publicæ disquisitioni exponit, & quæ-
dam ex Jure Criminali *Ἰνδóματα*
annectit

Joachim Friederich von dem Knesebeck/
Nob. Lüneb.

Ad d. X. Januarii Anno

M. DC. LVII.

H. L. Q. C.

JENÆ

è Typographico JOHANNIS NISII.

THES. I.

Inter crimina quæ publicis judiciis vindicantur primum & atrocissimum est crimen læsæ majestatis *Carpz. pract. crimin. part. 1. q. 41. n. 1.*

II. Majestas autem *autore Festo* à magnitudine dicta hoc loco est potestas summa, competens illi qui superiorem non recognoscit. *Vid. Dn. Cell. polit. lib. 2. c. 7. n. 2. 3. & 4. p. 174.*

III. Duplex ut est Majestas, Divina alia, alia humana *l. 32. §. 4. ff. de recept. qui arb. auth. Gazaros C. de heres. & Manich. Nov. 77.* ita etiam dicto factove in majestatem tam divinam contumelioso quam humanam committitur. *Matth. Wesenb. in parat. C. de Hæret. & Manich. Nos relicta majestate divina tantum humanam nobis sumamus.*

IV. Et est Crimen, *secundum Cic.* quo dignitas vel securitas ejus, qui jura Majestatis propria habet, læditur.

V. Ab objecto suo crimen Majestatis vocatur, quod nimir. in eos solummodo quorum Majestas aliqua est committitur. *l. lex duodecim 3. ibi: majestatem publicam læserit ff. ad leg. Jul. Maj. l. meminisse 7. §. 1. ibi: quod ad læsam Majestatem C. eod. uti est Imperator noster semper Augustus. Quilibet Rex superiorem non agnoscens in suo regno, qui idem potest in suo territorio, quod Imperator in regno Romano.*

VI. Postquam igitur desit in Rep. Romanâ status

A 2

popu-

popularis, adversus Populum Romanum hoc crimen committi non potuit, quia omne suum jus & potestatem L. Regia, quæ de imperio Principis lata est, transtulerit §. 6. *Inst. de jur. N. G. & C. l. 1. pr. ff. de constit. princ. l. 2. §. 11. ff. de O. J. l. 1. pr. ff. de offic. Præf. Præf. l. 1. §. 7. C. de vet. jur. enucl. Wesenb. in parat. ff. ad leg. Jul. Maj. n. 4. Nobiliss. Dn. D. Strauch/ Præceptor meus nunquam sine honoris titulo nominandus in nuperrimo edito tractat. de contro. Illustr. superiori seculo agitatis diss. 4. th. 10. p. 100. quia itaque populus EI & in EUM omne suum imperiũ & potestatem contulit, ideo non adscivit Principem in societatem imperii & potestatis, quod esset cumulativè transferre, ut putat Duaren. ad tit. de constit. Princ. c. 1. sed abdicavit se potestate, & quod transtulit, amisit. Neque enim qui omne imperium suum transfert, ejus quidquam retinere magis, quam qui jus utendi fruendi aut simile quid transfert, potest. Sutholt. de jurisd. aph. 70. & seqq. Magnif. Dn. Frantz k. in comm. ff. tit. de constit. Princ. n. 3. & multis seqq. Nob. Dn. Præses Exerc. 2. ff. th. 24. p. 56. Nec obst. l. 1. §. 1. ff. ad L. Jul. Maj.*

VII. In Augustam s. Imperatricem non aliter dici potest crimen læsæ Maj. committi, quàm quod per injuriam ipsi illatam Imp. lædatur: qui etiam aliàs privilegia eidem tribuit, quæ ipse habet. l. 31. de LL. l. 6. §. 1. de J. fisc. l. ult. C. d. quadr. præscr.

VIII. Sic etiam in eos, qui consiliis & Consistorio Principis intersunt Senatores etiam vel cujuslibet qui illis militat, malitiose aliquid contra illos attentando, idem committitur l. quisquis s. C. h. Arum. Disp. pen. ff. h. thes. 2. Non quidem directe sed indirectè, quod hi quasi pars corporis Principis sint. Bocer. de crim. Maj. c. 2. n. 28. & seqq. Attentatum autem in eos, qui in Principe pote-

potestatem imperiumve habet, in ipsum Principem attentatum habetur. *Zæf. ad ff. comm. ad h. t. n. 4.* In aula vero Principis commoerentur nec ne nil refert, sed sufficit contemplatione ipsius Imperatoris & ad ejus offensionem in necem Consilarii fieri conspirationem *Bacchov. ad Treutl. disp. 32. lit. C.*

IX. Quoad EE. imperii expeditum est ob specialem dispositionem *A. B. tit. 24. vers. Wer mit Fürsten. in verb. So soll derselbige / als der an der Majestät schuldig / mit dem Schwert gestrafft / und alle seine Güter unserm fisco zugeeignet werden / &c.* Idque propter dignitatem eorum & excellentiam singularem, *Dn. Carpzov. ad tit. 24. & 26. A. B. q. 3.* Quod etiam de cœteris imperii Principibus, qui præter Cæsarem nullum superiorem recognoscunt cum *Dn. Besold. diff. de crim. læs. majest. th. 12. Rumel. part. 3. diff. 4. ad A. B. th. 1. Dn. Carpz. d. q. 3. ac in prax. crim. q. 41. n. 59. & seqq.* asserimus *Sithman. nucl. jur. civ. p. 275.* Et quidem si læsio eorum tendat in perniciem Imperii, cui unà cum Imp. præsumt, propriè dictum crimen læsæ maj. in illos committi ex dictis constat. Sin vero eo resp. lædantur, quo suis præsumt Ducibus, & superioritate territoriali gaudent: non verum sed analogum crimen læsæ maj. erit. *Conf. Dn. Carpzov. p. 1. prax. crim. q. 41. n. 59. & seqq.*

X. Committit hoc crimen subditus, qui supremo alicujus imperio subiectus est, ut civis, tam ex utroque parente cive natus, tam in civitatis communionē secundum leges assumptus, incola *l. incola 29. ff. ad municip.* Non vero extraneus *c. Pastoralis 2. §. denique 3. junct. §. rursus de sent. & re jud. in Clement. ubi Gl. & Canonistæ communiter. Diff. Alberic. Gentil. Disp. 5. ad L. Jul. Maj.* Qui enim haut agnoscit majestatem, nec eidem subiectus est,

A 3.

ille.

ille Majestatem violare nequit, quia crimen istud relationem quandam subditi & magistratus importat, quæ deficit in non subdito s. extraneo. Peccat quidem extraneus etiam contra Principem aliquid moliendo, verum non eo modo, quo subditus, ideoque & pœna diversa locum habet *Fibig. elect. jurispr. semidec. 8. q. 1.*

XI. Hinc ne Vasallus quidem, qui ratione personæ subditus non est, in Dominum Feudi crimen hoc committit. *Dn. Ludvv. Disp. 18. ad Inst. tb. 2. lit. C.* Quapropter Rex, Princeps, Comes aut Baro aliquis, Vasallus Imperatoris, ei tamen haud subiectus, crimen Majestatis adversus Imp. hostiliter aliquid moliendo non committit, uti cum *Dn. Besold. c. l. n. 7. & Dn. Boc. d. tr. de crim. Maj. n. 19. 20. 21. & 22.* statuimus.

XII. De fœderato autem populo quid sentiendum, dubitationis haud expers est, cum & ille ratione suæ personæ subditus non sit? Resp. cum *Dn. Boc. d. tr. c. 1. n. 45.* Si fœdere comprehensum, ut exterus ille populus, Maj. Imp. sed aliqua specie subiectionis veneretur, committi quodammodo ab isto crimen l. m. asserimus. Sin verò hoc non expressè insertum, negamus, quia confœderatio subiectionem non inducit, populusque fœderatus liber populus manet, nec potestati alterius populi fœderati est suppositus *l. non dubito 7. pr. & §. 1. ff. de capt. & postl. revers. vid. Anth. Matth. ad lib. 48. ff. tit. 2. c. 1. n. 5. & 6.*

XIII. Non attenditur ratio Clericatus: Licet enim Canonistæ, & Pontificii Clerum omni jurisdictione secularium penitus eximant *c. si diligentes x. de for. comp.* tamen atrocius quid in secularem Principem tentando hoc scelus incurrit *per text. si quis laicus 19. vers. Episco-*

Episcopus XXII. q. 5. c. ult. vers. nec aliquis de officio: & pot. deleg. in 6. Petr. Theodor. colleg. crimin. disp. 5. th. 5. lit. A. Diss. Zæf. comm. ff. ad leg. Jul. Majest. Non obst. c. 2. ext. de for. comp. Vid. Boc. d. tract. c. 1. n. 16. 17. 18. & tract. de Regal. c. 3. n. 102. Imo & ipse Papa, si adversus Imp. insurgat, crimine hoc se polluit. Hac itaque ratione, qua Clericis denegamus exemptionem, quotiescunque aliquid contra honestatem, statumve Politicum ii attentant, ullo sine fori privilegio, à Magistratu coerceri queunt civili Rom. 13. & ibi D. Chrysofom. Besold. d. l. n. 8.

XIV. Est autem crimen illud duplex. Aliud verbale, aliud reale. *Boc. d. tract. de crim. les. maj. c. 2. nu. 1. Prius maledicto committitur, quo de peculiaris titulus Codicis si quis Imperatori maledixerit. Majestatis autem crimen Principi maledixisse tempore Modestini JC. habitum fuit l. famosi 7. ff. ad L. Jul. Maj. Imperatores autem Theodosius, Arcadius & Honorius in l. unic. C. d. t. omnino nullum maledictum in Cæsares puniendum esse voluerunt: quoniam, inquit, si illud ex levitate processit, contemnendum est: si ex insania, miseratione dignissimum: si ab injuria remittendum. (i. e. condonandum) Cujac. in parat. C. h. p. m. 504. Dn. Carpzov. pract. crim. part. 1. q. 41. n. 109. 110. 111. 112. & seqq. Si tamen lex vel exempli necessitas scelus puniri requirat, res ad Principem est referenda, ut ipse causa cognita statuatur quid sit judicandum. Corv. c. l. Gotofr. ad d. l. unic. Perez. C. d. t. n. 2. Zæf. d. loc. n. 6. in fin.*

XV. Reale Majestatis crimen est, quod facto committitur. Et lege Julia Majestatis à Gajo Julio Cæsare Dictatore existente secuto Corneliam Syllam lata, punitur.

XVI. Si

XVI. Et rursus est duplex. Unum perduellionis (dictum à perduellis i.e. hostibus *l. quos nos 23 4. ff. de V. S. & ibi Gædd.*) crimen vocatur, alterum generis nomen retinens Majestatis crimen dicitur. *l. ult. ff. h. t. l. 31. §. ult. ff. de donat. l. 11. §. 3. ff. de his qui not. infam. Dn. Bocer. d. tr. c. 2. n. 5.*

XVII. Etsi verò ita distingui soleat: tamen aliquando sub appellatione criminis læsæ majestatis tanquam generis, comprehenditur quoque perduellionis crimen. *l. si quis 3. & 4. C. h. t. l. 10. §. 1. ff. de quest.* Ita quoque cognationis vocabulum similiter generale est, & duas in se continet species, agnationem scilicet: & generis nomine sub se comprehendentem cognationem, ut est colligere ex *l. 10. §. 1. §. 4. ff. de grad.* Adoptionis item nomen generale est, & tamen in duas dividitur species, quarum altera arrogatio, altera generis nomen retinens simpliciter adoptio nominatur. ut docet *l. 1. §. 1. ff. de adopt. Dn. Boc. d. l.*

XIIX. Perduellionis variæ sunt species. 1. Perduellio in specie sic dicta: cum quis de facto hostiliter aliquid molitur in personam ejus, qui summum habet imperium *l. 1. §. 1. ff. h. t. cujus opera, consilio, dolo malo consilium initum est, quo quis magistratus populi Rom. quive imperium potestatemve habet occidatur, quoque quis contra Remp. arma ferat d. l. 1. §. 1. Add. l. 3. §. 4. ff. h. ex L. 12. tabb. qui in bellis cesserit aut arcem tenuerit aut castra concesserit. Cujus dolo malo hostis concitatus erit, factumve ut ex amicis hostes populi Rom. fiant. Qui exercitum deseruit vel privatus ad hostes perfugit d. l. 3. verb. quive imperium. Qui de provincia cum ei successum esset, non discessisset. d. l. 3. verb. quive cum ei &c.*

ei &c. Cujus dolo malo factum est, quo magis obsides, pecunia, jumenta hostibus adversus Remp. dentur *l. 4. pr. l. 10. ff. hic.* Qui de nece virorum illustrium, qui consiliis & consistorio principis interfunt *vid. thes. 8.* sceleratam factionem inierit, vel factionis ipsius susceperit sacramentum *l. 5. pr. C. ad leg. Jul. Maj. tit. qui sunt rebelles. vers. tenore presentium, ibi contra nos s. officiales nostros collat. 11. in extravag. Ant. Matth. de crim. lib. 48. ff. tit. 2. c. 2. n. 2.*

XIX. Diximus *th. preced.* opera & consilio, quo non solummodo factum, sed & consilium, imò voluntatem, cogitationem, scientiam & reticentiam intelligimus, *vid. Ant. Matth. c. l. c. 3. n. 4.* unde & ille, qui non ignorat aliquem adversus salutem Imperatoris vel Electoris vel Consilarii, Senatoris militisve Cæsaris aliquid dolose moliri, nec tamen facit, ut reveletur, Perduellionis crimen committit, & propterea eadem severitate plecti debet, qua is, qui facinus hocce perpetravit. *per d. l. quisquis s. §. pen. C. ad leg. Jul. Maj. Petr. Theod. c. l. th. 6. lit. H. d. A. B. Carol. IV. §. Was von obgedachten. ibi: Das wollen wir mit gleicher Bestrengigkeit/das es von ihren Mitwissenden und Mitgehülffen/ auch ihren Dienern verstanden werden soll.*

XX. Hinc etiam maritus uxorem, consciam tanti sceleris, ob reticentiam, jure civili repudiare potest, ita ut huic infortunio quoque subiaceat, ut textus est manifestus in *Nov. 117. c. 8. vers. si qua imperium cogitantibus. c. quanta 47. x. de sent. excommunic. l. unic. §. pœnas C. de rapt. virg. Dn. Bocer. d. l. n. 37. & seqq.*

XXI. Non tamen sacerdos hoc crimen in confessione patefactum, licet in testem provocetur revelare

B

cogi-

cogitur aut debet, quin imo sub poena excommuni-
cationis in c. *omnis utriusq; sexus, vers. caveant, & ibi gl.*
in verb. deponendum de pœnit. & remiss. c. si sacerdos 2. x.
de offic. jud. Sacerdotibus mandatur, ne confessionem
sibi factam propalent. Hinc *Dn. Luth. in colloq. suis*
German. c. 14. von der Beicht und Absolution. quest. Ob
ein Diener des Worts, ibi: Es ist mir nichts gebeicht/son-
dern dem H. Ern Christo / und weil es Christus heimlich
hält/so soll ichs auch heimlich halten / und siacks sagen:
Ich habe nichts gehört/hat Christus was gehört / so sage
Er. Add. c. omnis utriusq; sexus de pœnit. & remiss. & c.
sacerdos de pœnit. distinct. 6.

XXII. 2. Proditio. Cum quis hostium partes ope
vel consilio clam fovet. *Corvin. ad h. 1. C. Exercitum de-*
ferit l. 2. h. hosti urbem sine iusto metu non actus urgen-
tissima fame & impendenti mortis periculo Theodor. c.
l. dedit l. 3. h. ignaviam vero & timorem legi perduelli-
onis non subijci putat. Dn. Matth. c. l. n. 15. ut & illi sub-
veniendum putat, qui etiam intra munitiones com-
meatus inopia laborabant. Fames enim ejusmodi ma-
lum est, quæ humanam naturam superat. Unde Aristot-
teles 3. Ethic. c. 1. cum veniam mereri dicit, qui propter
ea, quæ humanam naturam excedunt etiam à nullo su-
stinerentur, fecerit aliquid deforme & indecorum,
illisque nuntium literasve miserit, tam qui tulit eas do-
lo malo sciens quid contineretur, quam qui eas misit.
Item qui literas hostium, quibus consilia exitiosa conti-
nebantur, recepit nec indicium fecit. Signumve dede-
rit, dolo malo, quo hostes consilio juventur. Et gene-
raliter quisquis secreta reipubl. aut principis dolo ma-
lo hosti prodit. l. 1. §. 1. hic l. 6. §. exploratores 4. ff. de re
milit.

milit. Adeo ut Medicus quoque, morbum & instantem
Principi mortem prædicens hujus criminis reus fieri
potest; quod etiam ad Mathematicos interitum princi-
pis prædicentes extendit *Ant. Math. c. l. n. 10.*

XXIII. Item cujus dolo malo exercitus populi
Rom. in infidias deductus, hostibusve proditus erit. Fa-
ctumve dolo malo cuius dicitur, quo minus hostes in
potestate populi Rom. veniant, cujusve opera dolo
malo hostes populi Roman. com meatu, armis, telis, e-
quis, pecunia, aliave quare aduti erunt & c. *l. 4. ff. h. t.*

XXIV. Hinc dubium suboritur, an etiam mer-
catores, qui non tam hostili animo, quam improbi lu-
cri gratia com meatum inferunt in oppida hostilia, hoc
crimine se polluant? Rem distinctione cum *Dn. Math.*
c. l. n. 19. solvendam existimo. Ita etiam enodandam
spinofam istam quæstionem puto. Si uxor forte mari-
tum hostem vel perduellem, Parens liberos, liberi pa-
rentem, cognati cognatum, affines ad finem, quare ad-
juverint, an præsentis capite comprehendantur pœnaq;
perduellionis plectendi sint?

XXV. Proditionis vero indicium est: si quis fur-
tim præter morem, & quidem dolose (semper enim do-
lus adesse debet) intraverit domum ejus, qui postea pro-
ditus est, & nihilominus hætenus prætenderit sibi ab
eo infidias structas fuisse; hic autem si talis est persona,
quæ verisimiliter factura fuerit hoc delictum, torturæ
subjici debet, sanciente ita Imperatore Carol. V. *art. 42.*
ordinat. crimin. So der Verdacht / heimlicher / ungewöh-
licher und gefährlicher Weise bey denjenigen / den er ver-
rathen zu haben in Verdacht stehet / gesehen worden / und
sich doch stellet / als sey er vor demselbigen unsicher / und ist

B a eine

eine Person/darzu man sich solches versehen mag / ist eine Anzeige zu peinlicher Frage.

XXVI. Poena horum reorum olim erat damnatio ad bestias vel furcam *l. 7. l. 6. §. 4. ff. de re milit. hodie vero dissectio in 4. partes statuitur in ordinat. crimin. Carol. V. art. 124. verb.* Welcher mit boshaftiger Verrätherey mishandelt / soll der Gewohnheit nach durch Viertelung zum Tode gestraffet werden. Were es aber ein Weibsbild / die soll man erträncken / und wie solche Verrätherey grossen Schaden oder Ergernuß bringen möchte / als die so ein Land / Stadt / seinen eigenen Herrn und Genossen oder nahen gesipten Freund betreffe / so mag die Straffe durch Schleiffen oder Zangenreißen gemehrt / und also zu tödtlicher Straffe geführet werden. De jure Saxonico in proditores rotæ poena statuitur *Land Recht l. 2. art. 3. in verb.* Alle Mörder und die den Pflug berauben / oder Mühlen / oder Kirchen / oder Kirchhöfe / und Verräther und Nordbrenner / oder die ihren Herren Botschaften werben zu ihren frommen oder von eines andern wegen / die soll man radebrechen. Quod tamen in desuetudinem abiit, in ejusque loco dissectio in 4. partes subrogata est teste *Carpz. c. l. n. 95.*

XXVII. Tertia perduellionis species est seditionis concitatio, quò armati homines eum telis lapidibusve in urbe aut in quavis alia civitate *Ant. Matth. d. t. n. 5. p. 315.* sint, convenient adversus Remp. locave occupentur, vel templa quove cœtus conventusve fiat, hominesve ad seditionem convocentur, *d. l. 1. ff. h.*

XXIX. Non unum autem seditionum genus est. Vel enim tendunt ad exitium Principis aut Senatorum ejus & reipubl. mutationem; & tum perduellionis est spe-

species *d. l. 1. §. 1.* vel ad exitium privatorum. Et non est perduellionis species: sed hanc excitantes incidunt in legem Juliam de vi. *ult. C. ad Leg. Jul. de vi. l. 1. & 2. C. de sedit.* licet etiam capite puniantur *l. 1. §. quies. ff. de offic. praf. urb. l. capitalium 28. §. 3. l. 38. §. 2. ff. de pænis.*

XXIX. Non autem omnes tumultui sese immiscentes perduellium nomine veniunt, sed auctores duntaxat & principes seditionis *arg. d. l. 38. §. auctores ff. de pænis. l. 1. & 2. C. de sedition. Corvin. c. l. Petr. Theodoric. d. Disp. 5. th. 3. lit. E.* Vindicatur etiam lege Cornelia de Sicariis *l. 3. §. 4. ff. ad Leg. Corn. de sicar. secuto sc. homicidio arg. l. 6. C. de vi publ. Petr. Theod. c. l. alias pœna horum multa gravissima est d. l. 1. C. de sedition. pro arbitrio judicantis l. 131. §. 1. ff. de verb. signif.*

XXX. 4. Publicarum tabularum corruptio quæ ad jura Reipubl. spectant, non vero aliarum tabularum; ratione quarum crimen falsi aut peculatus admittitur *l. unic. C. de crim. peculat. l. 23. de falsis*, nec etiam rescriptorum & edictorum corruptio *l. 25. §. fin. ff. de falsis l. 4. C. eod.*

XXXI. Divisimus supra *th. 16.* crimen Majestatis quod factum committitur in perduellionem & simplex crimen Majestatis. De priori satis actum fuit præcedentibus. Incumbit dehinc paucula quædam delibare de posteriori.

XXXII. Est autem crimen Majestatis speciale, cum quis civis Romanus alio quam perduellis, in Imperatorem dolose quid, vel adversus splendorem vel dignitatem vel existimationem ejus committit *l. ult. ff. ad Leg. Jul. Maj.*

XXXIII. Veluti cum quis ea, quæ Majestatis sunt violat sibi que arrogat. Jura soli principi reservata, magistratum vel merum imperium sibi adscribit, vel eo utitur cum sit privatus *l. 3. in fin. hoc tit.* Ideo qui furcas erigit, hoc crimine damnatur, si propria autoritate id faciat, propterea quod erectio furcarum est signum veri imperii *Dn. Carpz. pract. crim. part. 1 q. 41. n. 123. Petr. Theodor. c. l. th. 4. lit. H.*

XXXIV. Qui nova vestigalia absque principis auctoritate imponit *Dn. Perez. comment. ad C. tit. de l. Jul. Maj. n. 6. qui purpura aut holoserica utitur l. 4. C. de vest. aur. & holoser. lib. 11. Ant. Matth. c. l. n. 22.*

XXXV. Qui injussu principis bellum gesserit, delectumve habuerit (i. e. conquiritos milites lustrat) *l. 3. verbis eadem lege ff. ad L. Jul. Maj. quod solius Imperatoris est, per l. unic. C. ut arm. us. inc. Princ. interdicitur sit lib. 11. Can. quid culpatur XXIII. q. 1. l. 17. C. de remilit. lib. 12. N. A. zu Spener de anno 1570 § Und wie wol vor etlichen Jahren. Petr. Theod. c. l. th. 4. lit. A. Dn. Besold. c. tract. n. 20.*

XXXVI. Crimen Majestatis ab eo quoque committi dicitur, qui statuam sive imaginem Cæsaris jam consecratas (is enim est cui soli statuæ eriguntur. *l. 2. & 3. C. de stat. & imag.* Sunt quidem judices & aliæ personæ hoc honore dignæ, dummodo tamen à Principe impetraverint *l. 1. & l. ult. C. eod. l. de his qua singulis 26. §. 2. C. de Episc. audient.* Alias qui inconsulto principe erexit fit infamis, & quadruplum emolumentorum in dignitate vel officio perceptorum, fisco inferre cogitur *d. l. 1. & ibi Corvin*) violat i. e. detrahit, conspurcat, aut constat *l. 4. 5. 6. 7. ff. hic.* aut eas vendit *l. 5. §. ult. ff. d. tit.*

Cum

Cum ædibus tamen horto aut prædio, quibus accedere vendi posse putat *Petr. Theod. c. l. lit. B. ex l. 24. ff. de contrahend. empt.* Quique eas lapidibus, aut quo alio modo offendit, *l. 6. ff. hic.* Non autem ex rescripto Severi & Antonini qui lapide jactato incerto fortuito statuam attingerit, hoc crimine tenetur *l. 5. §. 1. ff. eod.* Ita nec iste, qui statuas Imperatoris reprobatae (sunt autem reprobatae, quæ sine concessione Imperatoris erectæ sunt *l. ult. C. de stat. & imag. Gothofr. ad l. 4. §. ult. ff. ad E. Jul. Maj. l. 4. §. ult. eod.*) nec qui nondum consecratas conflaverit *l. 5. §. ult. eod.* deficiente enim rei forma, res ipsa deficere videtur *l. 9. §. 3. ff. ad exhib. Bocer. d. tract. c. 2. n. 63. 64. 65. 66. 67. & seqq. Ant. Matth. c. l. n. 22.* uti nec ille qui eas vetustate corruptas reficit.

XXXVII. Crimen læsæ Maj. committit etiam ille, qui monetam, cum tamen illo jure caret, cudit, *argument. 2. Feud. 56. l. 1. & 2. C. de fals. moneta.*

XXXVIII. Est enim jus supremæ potestatis monetam cudere, ideoque cura monetæ ad principis Majestatem pertinet, illique incumbit omnibus modis prospicere, ne quid respubl. detrimenti patiatur, quod vix ex alia causa promptius accidere solet, quam ex monetata. *Nov. Leon. 52.* hinc etiam bini conventus ad probandam monetam instituuntur. *Recess. Aug. de anno 1559. §.* Und damit diese unsere. Vel qui monetam Imperatoris probam adulterat *d. l. 1. & 2.* aut falsam (quod faciunt die Kipper und Wipper) cudit *d. l. 1. & 2.*

XXXIX. Tripliciter autem moneta adulterari dicitur, 1. formæ suæ aut insignium alterius monetæ impressione. 2. falsificatione materiæ. 3. justis ponderis fraudulosa detractio *constit. crimin. Carol. Art. 111. ibi: In Drey*

Drey

dreyerley Weise wird die Münze gefälschet/erstlich/wenn
einer betrieglicher weise des andern Zeichen drauf schlägt.
Zum andern/wenn einer unrecht Metall dazu setzet. Zum
dritten/so einer der Münze ihre rechte Schwere gefährlich
benimmt. Poena horum adulterorum legitur in *diēt. con-*
stit. §. Solche Münzfälscher &c. Ordinarie & regula-
riter est ignis *l. 2. C. de fals. monet. Dn. Carpz. late part. 1.*
q. 42. per totum. Boc. c. l. n. 72. & mult. seqq.

XL. Crimen læsæ Maj. quoque illi committere
dicuntur, qui privatos carceres habent *l. unic. C. de pri-*
vat. carcerib. l. 1. C. de cohort. lib. 12. ut & illi qui eum
punire neglexit, & Primates insuper officiorum simul-
atque noverunt, memoratum interdictum facinus ad
Præsidem non detulerunt, tanquam ipsius Majestatis
violatores ultimo subjugandi sunt supplicio ex consti-
tutione Zenonis in *l. 1. C. de privat. carcer. Petr. Theod.*
c. l. thes. 4. lit. H. idem statuimus, cum aliquis aliquem
extra carceres, h. e. in vinculis vel compedibus, ut libe-
ra recedendi facultas non sit, detinuit *l. 5. ex quibus cau-*
sis maj.

XLI. Dominus tamen servum fugitivum *l. 1. C. de*
emendand. serv. Theod. c. l. aut audacem in loco aliquo
concludentem aut in villam ad tempus relegantem *l. ex*
facto 35. ff. de hered. instituend. pater filium, Abbas Mo-
nachum, maritus uxorem castigationis causa arg. l. 5. §. 3.
ff. ad Leg. Aquil. Theod. c. l. consanguinei furiosos l. 13. §.
1. ff. de offic. Præsidis rectè detinet.

XLII. Commodum nunc erit pauca de poena re-
orum hujus criminis differere; quæ ante fuit ex L. Julia
indistinctè relegatio & exilium sive aquæ & ignis inter-
dictio, nunc regulariter est animæ amissio, h. e. mors
seu

seu ultimum supplicium §. 3. *instit. de public. judic. d. l. 5. C. ad L. Jul. Maj. l. ult. C. de sedition. & confiscatio omnium bonorum d. l. 5. Nov. 134. cap. ult. in fin. & Auth. bona damnatorum C. de bon. proscrip. nec obstat l. eodem 9. ff. hic. tum feudaliū tum allodialium, tum quæ jurisdictionis sunt l. fin. C. hic. Zæf. comm. ff. hic. Anton. Perez. in Prælect. C. h. tit. n. 13. Diff. Rumel. part. 3. dissert. 4. ad A. B. n. 7. **Gülden Bull. Carol. IV. tit. 24. ibi: Und der also an der Majestät schuldig erfunden/ mit dem Schwerdt hinzurichten/auch alle seine Güter dem fisco zu ertheilen und verfallen seyn.***

XLIII. Nec refert utrum bona ante delictum acquisita fuerint, an post idem commissum *l. ult. ff. ad Leg. Jul. Maj.* Procedit autem hoc, quoad bona rei, in cujus territorio hoc commissum. Alibi sita non incidunt in publicationem, quoniam lex ultra territorium sese non extendit. *Zæf. c. l. n. 18.*

XLIV. Non confiscantur autem ipso jure, ut putat *Treutl. th. 1. lit. G.* sed post condemnationem, ideoque in ejus confiscationis fraudem res suas alienare non possunt; quia post crimen contractum, de rebus suis disponere vetantur *d. l. 5. §. 4. vers. dotes. l. 15. l. 31. §. ult. de donat. Corvin. hic. Magnif. Dn. D. Ungepaur Præceptor meus honorandus exercit. finali quest. 10.*

XLV. In perduellione præterea rei memoria post mortem damnatur *d. §. 3. Instit. de publ. judic. l. ult. C. hic. §. 5. instit. de hered. quæ ab intest. defer. l. 76. §. fin. ff. de legat. 2. l. fin. C. h. t. **Gülden Bull d. tit. §. Wir wollen auch. ibi: Der Todte und sein Name verdammt mit seinem Gedächtniß. Cadaver in humatum relinquitur l. 1.***

C

de ca-

de cadav. punit. Damnatus non lugetur *l. 35. ff. de relig. & sumpt. fun.* statuæ in ejus honorem erectæ evertuntur *l. 34. ff. de pæn.* Ædes eorum aratro exarantur, postmodum sale adsparguntur *cap. felicis de pæn. in 6.*

XLVI. Hoc etiam in hoc crimine singulare est quod etiam liberi (quibus speciali lenitate vita quidem conceditur) sentiant pœnam parentis. Notantur enim infamia sempiterna *d. l. quisquis §. 1. C. ad Leg. Jul. Maj. ibi: infamia paterna semper comitetur d. A. B. ibi: Sondern in der Väterlichen Verleumdung alleweg ersihen: Non obstat l. 2. C. de pæn.* ut & ille qui pro tali supplicando intercedere cupit *d. A. B. ibi: Darnach sollen die jez nigen ebenmäßig in unsere Ungnade fallen / die vor sie zu bitten sich unterstehen würden. Dn. Boc. d. tract. de crim. Maj. c. 3. n. 51. Rumelin. diff. 4. part. 3. ad A. B. thes. 2. Besold. c. l. n. 29.* Hæc autem infamiæ poena ad debiliorem sexum non transit *arg. l. 5. §. ad filias C. h.*

XLVII. Cum crimini perduellionis poena inter alia *vid. th. 44.* statuta sit publicatio bonorum, hinc fit ut poena patris per accidens redundet in filium, quod is nequeat succedere. Neque obstat quod jure naturæ bona parentum ad liberos spectare videantur; Id enim pertinet ad ipsum parentem, quod sc. contra charitatem liberis debitam sit, alios heredes eligere, & totâ hereditate absque justa causa liberos privare; Non autem inde sequitur, quod legislator non possit parenti universa bona confiscare; Neque conqueri possunt liberi quod ne legitimam quidem percipiant, sed impudent parenti, quod is nihil reliquerit, in quod succedere possint, cum propter delictum admissum omnia amiserit.

serit. Conf. Philipp. Paschal. tract. de vir. patr. potestatis.
p. 4. c. 5. Anton. Matth. tract. de Crimin. in L. 48. Digest.
tit. 2. cap. 5. num. 6. Div. à Mauden. in 1. prac. Decalog.
disc. 77. n. 6. Jac. Mastert. de just. Rom. Leg. lib. 2. dub. 62.

XLIIIX. Deinde à successione hereditatis non solum
paternæ sed etiam maternæ, imo avitæ, omnium etiam
proximorum habentur alieni; quin & ex testamento ex-
traneorum quicquam capere prohibentur: sint postre-
mo tales, ut ipsis perpetua egestate sordētibus sit & mors
solatium & vitæ supplicium *d. l. quisquis s. §. 1. C. hic. d.*
Guldene Bull. c. 20. ibi: Ihre Kinder aber (denen wir aus
Keyserlicher Mildigkeit das Leben fristen: Sintemahl sie
billich in ihrer Väter gleichmäßigen Straffe ganz verder-
ben und umbkommen solten / nach dem in ihnen die Exem-
pel väterlicher / das ist erblicher Laster anfangen) sollen von
Mütterlicher / so wohl aller ihrer nehesten Freundschafft
Ertheil / ausgeschlossen / und deren beraubet seyn / wie im
gleichen aus andern Testamenten un̄ letzten Willen nichts
empfaßen / noch überkommen / sondern in der Väterlichen
Verleumdung alleweg ersitzen: Sollen auch zu keinen
Ehren oder Eyden gelassen werden: dazu in Armuth ewi-
glich verschmachten / daß also der Todt ihr Trost / und das
Leben ihre Pein sey.

XLIX. Obtinet non tantum in liberis post perpe-
tratum scelus, sed etiam ante reatum procreatis & na-
scituris, loquitur enim *d. l. s. C. h. in genere*, nec inter
natos ante vel post perpetratum delictum distingvit, le-
ge vero non distingvente, nec nos distingvere debemus,
arg. l. 1. & 3. vers. & est relat. ff. de aleator. Bocer. d. l.
v. 60. & 61. Zæf. comm. hic. n. 22. & 24. nec liberi salvam

C 2

habent

habent legitimam, cum bona patris ob perduellionis
crimen confiscantur per *d. l. 5. in fin. verb. Omnia bona
perduellionis fisco addici, & junct. §. ob filias ejusdem C. hic.
vid. Petr. Theodor. in colleg. crimin. D. 6. lit. d. in alleg.
Dn. D. Ungepaur. d. Exercit. ult. quest. 9.*

L. Magna tamen differentia est inter filias & filios.
Hi enim in totum excluduntur ab omni hereditate. Il-
lis verò filiabus manet legitima sive testata sive intestata
mater decesserit *d. l. 5. §. ad filias sane 3. C. hic & A. B. d. l.
§. über das soll den Töchtern/so viel ihrer an der Zahl allein
der vierdte Theil/oder Falcidia in der Mutter Gut / es sey
mit oder ohn Geschäft / damit die Ehe eine mittelmäßige
Tochternahrunge/weder eine gänztliche Nothdurfft/ oder
Erbes Namen habe / bleiben und zugelassen seyn. Quæ
vero legitima hodie est triens vel semis pro liberorum
numero, Nov. 18. c. 7. ratio autem hujus mitigationis an-
nectitur in *d. l. 5. & A. B. d. l. ibi: Dann nach Auswei-
sung der Rechten/ sollen die gnädiger Straffe erleiden und
ausstehen/ welche wir/ umb Schwachheit willen des Ge-
schlechtes/ein solches sich zu unterstehen/ nicht verhoffen.**

LI. De avita autem hereditate, aut aliorum pro-
pinquorum vel extraneorum successione, plane alic-
nas esse cum *Bocer. d. tr. c. 3. n. 56. 57. & 58.* Negamus, tum
quia in *d. l. 5. §. filias. C. h.* ab horum hereditatibus & suc-
cessione non arcentur; tum quia ibidem cum à pater-
na & materna tantum hereditate excludantur, verifi-
mile est, ad aliorum omnium hereditates eas vocari.
Boc. c. l.

LII. Quod autem diximus de filiis minime ad ne-
potes extendendum esse puto cum *Bocero c. l. n. 68. Dn.
D. Un-*

D. Ungepaar. d. Exerc. ult. quest. 9. Zæf. c. l. n. 23. nec ad emancipatos ante patratum à patre delictum, quia filius talis de familia esse desinit, l. quin etiam 55. in fin. ibi: Qui post emancipationem extraneus intelligitur ff. de R. N. multo minus ad adoptivos, quoniam cessat conjunctio sanguinis l. qui in adoptionem 23. ff. de adoption. §. 4. instit. eod. de naturalibus majus dubium habet an etiam in istis obtineat? nego cum Dn. Matth. c. l. n. 12.

LIII. Nec uxor ob mariti crimen punitur, sed dotem suam recipit, donationis vero titulo, si quid à viro hac lege ut liberis reservetur, accepit, id omne tempore quo ususfructus absimitur, fisco infertur, ex æquo ramentum filiabus Falcidia relinquitur *d. l. 5. §. 5. A. B. c. l. §.* Entledigung der Eigenschafft. ibi: So wohl die Entfremdung/die aus derselben Zeit mit Untreu oder Nechteschēhē/so bald von der obgenandten Missethaten gedacht worden/setzen wir/keine Krafft haben/da auch vorermeldete ehliche Hausfrauen/die ihr Heyrathgut erlangen/ in solcher Eigenschafft weren/das sie von ihren Mannen etwas geschenckti oder verehrt bekommen die sol solches ihren Kindern behalten/und zu Zeiten/ so die Fruchtneissung abgenommen/ alles unsern Fisco überlassen/was den Kindern nach dem Gesetze gebühret. Der vierdte Theil oder Falcidia sol auch allein den Töchtern und nicht den Söhnen vergönnet werden.

LIV. Non autem è converso pater, si filius commiserit perduellionem, poena hujus sanctionis tenetur. *Ant. Matth. c. l. n. 17.*

LV. Corollarii loco quæritur n. an, si Mævius ob delictum læsæ Maj. in poenam lege constitutam condemnatus, inter eundem verò se manibus carnificis extra-

hat, & in alijs territorium confugiat, à ducente apprehendi & rursus sisti possit? Distinguo inter jus rigorosum & inter æquitatem. - De priori neg. de poster. aff. *Joh. Theod. Sprenger. in Synops. jur. publ. cap. 7. pag. 176. & 177. 2. an liceat de crim. læt. Maj. transigere? affirmo propter famosissimam l. 18. C. de transaction.*

AD

Nobilissimum, Pereximium & Humanissimum

DN. JOACHIMUM FRIDERICUM

von dem Kneesebeck / Juris Utriusque Cultorem præstrenuum, Amicum suum dilectum!

Quid, *Perchare*, sicut **CRIMEN**, quo læditur **ALMA MAJESTAS**, facili dexteritate doces.

Hoc est, *perpetui* sectari culmen *Honoris*,
Et verè dignâ Nobilitate frui.

Quare collaudo **STUDIUM**; simul apprecor istis
Ut coeptis **SUPERUM NUMEN** adesse velit!

*Benevolentie testanda causâ
faciebat,*

Christianus Chemnitius, D.

P. P. Pastor & Superintendens.

P*Ræclaris ausis nomen sectaris avitum*

Et propriâ cumulas stemmatis arte jubar.

Generoso Dn. KNESEBECKIO

amico suo carissimo

ex animo gratulatur

PRÆSES.

Mar-

MArte vel Arte decus, *Knesebeci* Cura tibi artis
Sedula. Te hinc olim gloria honorque manent.

*Stirpe & mente Generoso Dn. Joachimo Fride-
rico à Knesebeck, Convictori atque ami-
co perdilecto, colendo, adponeb.*

avτoγξεδ.

Philippus Horst/P. P. Facult. Phi-
lof. & Acad. totius Senior.

PErgito flagranti studio, dilecte, litare
Sacratu Themidos templis, & vincula legum
ardua scrutari, Tandem Te digna sequentur.

*Quod Generoso Dn. Respondenti, Con-
tubernali & Consalino suo honora-
tissimo animitus vovet*

Henning Pape.

Thesaurus verus quem nulla teretro terebrat,
Aut inimica manus, vel concoquit alta vetustas;
Prestans est nomen clarâ virtute paratum,
Hoc immune sepulchri est & manet omne per ævum,
Omnia cum pereunt, tum fama vagatur in orbe.
Respondens igitur studiis fac promptior addas,
Ut meritò decet ingenium solersq; probumq;
Accipias tandem studio quò premia digna.

quod optat suo

Dn. Convictori

Christoph. Ernestus Taubel/
Helmstad.

UT semper rerum quæ vis agit intus, abundat
Munera virtutis per manifesta suæ:

Quip.

Quippe haud ad vilem filicis subsidere venum
Illustris viridi luce Smaragdus amat.
Sic neq; fordidulo muscarum pulvere gaudens
Summa odisse Jovis rite docetur avis.
Nec generosus apex mentis, generosaq; flamma
Obscura patitur se ratione premi.
Exemplum larga KNESEBECI susteris hujus
Nobile Tu nobis, nobilis ipse, fide,
Dum *Majestatem ledentia crimina summam*
Disquiris cathedra litem incunte gravem.
Ergo Tuis caëptis, caëli adspirante favore,
Felicem decoret lausq; decusq;, precor.

*Pauca hæc Generoso Dn. Responden-
ti, Fautori & Consalino suo dilectissimo
l. m. q. adjicere voluit*

Petrus Camps, Brunsviga-
Saxo.

Wohl! rechter Adelmucht lest sich bey Tugend spüren/
Steigt den Parnassus auff/ die Sternen anzurühren/
Berachtet Ungemach; Erreicht dadurch das Ziel/
Wo Juma solche Held' unsterblich haben wll.

Mit diesem wenigen hat seine Dienstschul-
digkeit dem Juckern vom Knesebeck
erzeigen wollen sein Tischgenos

Matthias Arendts/

B. S.

F I N I S

